

I. ВСТУП

В квітні 2002 року на Конференції Єпископату римо-католицького обряду, що відбулася у Львові, сталася важлива подія для розвитку катехизації в Україні. На цій конференції було затверджено “Основну програму катехизації дітей та молоді римо-католицьких єпархій в Україні”. Вступне затвердження отримали також методичні підручники для вчителів для 1-11 класів. Вони містять пропозицію конспектів катехиз для дітей і молоді. Підручники були опрацьовані в Інституті Богословських Наук Кам'янець-Подільської римо-католицької єпархії. У вступній редакції брали участь студенти інституту і клерики Духовної Семінарії, що в Городку. Основну редакцію підручників у другій фазі зробили спеціалісти з теології, катехитичної методики, дидактики, педагогіки і філології. Робота над редакцією тривала 5 років. Частина катехитичних матеріалів за той час була вивірена на практиці – в деяких парафіях одночасно з редакцією проводили експериментальні катехизи, опираючись на існуючі конспекти.

Зауваги катехитів систематично наносилися в процесі редакції.

Поява нової основної програми катехизації дітей та молоді, а також необхідність опрацювання методичних вказівок для катехита (методичних підручників для катехита й катехизмів для учня) згідно цієї ж програми, виникли з кількох причин.

По-перше, в 1992 р. з'явився новий ***Катехизм Католицької Церкви***.¹ Згідно з апостольською Конституцією "*Fidei depositum*", він є основним пунктом змісту катехизації. Цей катехизм не є ані методичним, ні катехитичним підручником для учня, але спонукає до того, щоб на підставі доктрини віри, яка міститься у ньому, видавалися нові катехитичні програми й нові катехитичні методичні посібники.² Новий *Катехизм* складається з чотирьох частин: "Визнання віри" (виклад правд віри), "Здійснювання християнського

---

¹ *Catechismus Catholicae Ecclesiae*, Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana 1997.

² Там же, с. 12.

Таїнства" (наука про таїнства), "Життя у Христі" (інтерпретація Декалогу) та "Християнська Молитва" (наука про молитву). До кожної з цих частин додані пояснення, які дають змогу зрозуміти основну думку. Особливої уваги заслуговує той факт, що в класичному поділі *Katechizmu* на чотири частини виступає оригінальна композиція основних тем. *Katechizm* також піднімає проблеми, які виникають у суспільстві та потребують інтерпретації з точки зору католицької віри.

Крім нового *Katechizmu*, ця програма враховує навчання, які є в *Directorium Catechisticum Generale*³ та в інших документах Церкви на тему катехизи.

По-друге, беручи до уваги основну мету катехизації, щоб привести катехизованого до зрілої віри, ця програма сформована таким чином, **щоб добре приготувати дітей та молодь до прийняття таїнств Покаяння і Поєднання, Євхаристії та Миропомазання.** Запропонований нижче цикл дитячої катехизи (II, III та IV класи) веде дітей до першого св. Причастя, а цикл катехизи для молоді, разом з циклом, що її попереджає (від V до XI класу), готує до свідомого прийняття таїнства Миропомазання.

По-третє, вирішальним чинником в укладанні тем катехизації є **ситуація катехизованого, між іншим фаза психо-суспільно-морального розвитку учня.** Врахування цього факту в опрацюванні програми катехизи вимагають сучасні катехитичні документи Церкви. У зв'язку з цим запропонована основна програма бере до уваги наступні явища психічного, суспільного і морального розвитку: перехід з дошкільного віку до шкільного, фази образного мислення, фази абстрактного мислення, а також фази переходу від конкретного мислення до абстрактного, період дозрівання, час „кризи авторитетів”, період пробудження самостійності вибору, потребу раціональних обґрунтувань, перехід від поведінки, що підлягає авторитету до поведінки автономічної, а також час пошуку свого місця у суспільстві.

По-четверте, запропонована тут основна програма враховує те, що існує **специфічна ситуація, яка зумовлює катехитичну працю в Україні.** Береться до уваги система одинадцятирічної школи,

---

³ *Direktorium ogólne o katechizacji*, Città del Vaticano, Libreria Editrice Vaticana 1997.

існування багатьох визнань та релігій, життя у „православному контексті”,⁴ необхідність формування екуменічних позицій, потреба виховання до євангелізації, факт існування багатьох релігійних сект, спотворене поняття стосовно власності і життя у правді, а понад усе – сімейна криза, практику абортів і такі явища, як наркоманія та алкоголізм. Дана основна програма намагається, щоб згадані чинники зумовлювали катехизацію не тільки зовнішньо, але щоб катехиза носила в собі суспільно-культурні умови.

Враховуючи вищезгадані чинники, пропонується організувати навчання і формування дітей та молоді, опираючись на **чотири катехитичні цикли**.

Перший цикл – **I клас: впровадження в основні правди й практики католицької віри**. Центральним пунктом для тем не є конкретна теологічна ідея, але думка, щоб дитину, яка розпочинає систематичну катехизацію, ввести в основні правди віри та релігійні практики.

Другий цикл – **II, III та IV класи: дитяча катехиза**; на рівні так званого образного мислення, впроваджується – відповідно до віку дитини – в найважливіші питання, що містяться у *Катехизмі Католицької Церкви*. Пропонується упорядкування цих питань згідно з наступними центральними ідеями: правди віри, поведінка християнина, таїнства та життя в молитві.

Третій цикл – **V, VI, VII, класи: екземпліфікаційна катехиза**; охоплює вступ в історію Спасіння та в історію Церкви. Представляючи її, стараються описувати події в їх хронологічному порядку. Крім цього, беручи під увагу фазу переходу від образного мислення до абстрактного у катехизованих (щоб більше наблизити описувані події до їх ментальності та життя) показуються конкретні постаті з історії Спасіння та історії Церкви з особливим врахуванням їх способу участі в конкретних спасенних або історичних подіях. Питання упорядковані згідно з наступними ідеями: V клас – життя

---

⁴ Пор. Papieska Komisja *Pro Russia, Zasady ogólne i wskazania praktyczne dla koordynowania pracy ewangelizacyjnej i zaangażowania ekumenicznego Kościoła katolickiego w Rosji i innych krajach Wspólnoty Niepodległych Państw*, Watykan 1992.

Ісуса Христа, VI клас – історія Спасіння у Старому Завіті, VII клас – історія Церкви. Підняття тем з історії Церкви в VII класі ґрунтується, між іншим, на тому, що в сучасній шкільній програмі навчання загальної історії і історії України розпочинається вже з п'ятого класу.

Четвертий цикл – **VIII, IX, X, XI класи: молодіжна катехиза**, яка відповідно до рівня психо-суспільно-морального розвитку наново репрезентує найважливіші складові частини християнського вчення, але в дещо зміненому укладанні змісту, ніж у *Катехизмі*. В VIII класі впроваджується в „Звершення християнської Містерії”. Ідея, яка упорядковує конкретні питання є Літургія Церкви. При нагоді – обговорення таїнства подружжя (закінчення VIII класу), глибше розуміються теми, які відповідають на питання і потреби „періоду дозрівання”, і понад усе це проводиться перший етап подальшого приготування до таїнства подружжя. В IX класі піднімаються питання, які впроваджують до „Визнання віри”. У зв'язку з тим, що на цей час припадає перехід від „авторитативної віри” до „віри автономної”, а також народженням потреби обґрунтування, пропонуються вибрані теми з теодицеї, фундаментальної теології та історії. Таким чином намагаємося закласти міцний фундамент зрілої віри та глибше приготувати катехизованих до євангелізаційної та апостольської діяльності. IX та X клас – це час дуже детального навчання та формації при нагоді аналізування „Визнання віри”. Центральною ідеєю, яка підпорядковує теми катехизацій в усіх класах, є впровадження у правди католицької віри. Під кінець X класу пропонуються також теми з „Християнської молитви” (четверта частина ККЦ). Власне кажучи, це час катехиз, які є „школою молитви”. Натомість XI клас базується на питаннях, зосереджених на Божих заповідях. Підкреслюється моральні питання, формацію совісті, реалізується другий етап приготування до подружнього життя і показується дорога до священницького та чернечого покликання.

На закінчення катехизації в одинадцятирічному циклі пропонуються також катехизи, які готують безпосередньо до прийняття таїнства Миропомазання, а також три катехизи, що поглиблюють розуміння покликання до євангелізації. В окремих

випадках катехит може змінити послідовність тем, напр. пристосовуючись до певного літургійного часу чи церковних свят.

У ситуаціях тих душпастирських осередків, де неможливо організувати катехизацію в одинадцятьох класах, **пропонується проводити катехизацію у п'яти групах**, які можуть реалізувати основну обговорену програму.

Перша група складається з I класу (*впровадження до основних правд віри і практики католицької віри*);

Друга – з II, III, (*катехиза молодших дітей*);

Третя – IV і V клас (*катехиза старших дітей*);

Четверта група – VI, VII (*катехиза екземплярстична*);

П'ята група – VIII, IX, X, XI клас (*катехиза для молоді*).

Якщо не має можливості організувати навчання в п'яти групах, тоді цей **катехитичний цикл можна пристосувати до чотирьох груп** (опустити матеріал з I класу). Діти з I, II, III класу проходять матеріал II і III класу, в цьому випадку III клас має лише одну годину навчання в тиждень. Поділ груп був би наступний: 1 група: I, II, III клас; 2 група: IV і V клас; 3 група: VI і VII клас і 4 група: VIII, IX, X, XI клас.

У деяких випадках **навчання можна організувати навіть у трьох групах**: перша – від I до III класу, друга – від IV до VI класу, третя – від VII до XI класу. Перша група реалізувала б перший і другий цикли, друга – третій, а третя – четвертий цикл катехизи.

В крайньому випадку катехит може скласти свою власну програму з запропонованих тем.

Дана **основна програма пропонує одну годину катехизи на тиждень**. Заняття в школах України відбуваються протягом 33 тижнів. В зв'язку з цим передбачаються 33 катехитичні години. Основна програма передбачає теми на 25 лекцій, решта залишається у розпорядженні катехита. Це можуть бути катехизи пов'язані з початком чи закінченням катехитичного року, катехизи на повторення, катехизи, які вводять в особливий літургійний період, парафіяльні події, реколекції та інші. Винятком є III клас, для якого пропонується дві години катехизації на тиждень у зв'язку з Першою Сповіддю і св. Причастям, також XI клас, який протягом двох місяців, перед таїнством Миропомазання, приймав би участь у катехизі два рази на

тиждень. Це має бути обов'язковим, з уваги на те, щоб добре приготувати катехизованих до прийняття цих таїнств. Також можливість їх прийняття є імпульсом до систематичного відвідування катехиз.

Представлена основна програма пропонує також визначену модель катехизації для втілення ідей, накреслених *Катехизмом Католицької Церкви* та катехитичними документами Церкви. Беручи до уваги також локальну ситуацію в Україні, найбільш відповідною видається **катехитична модель, яка виникла з пропозиції так званої інтегральної катехизи, опрацьованої кс. проф. Мєчиславом Маєвським** з Католицького Університету у Любліні (Польща).⁵ Професор Маєвський у своїй концепції переміг брак і недоліки сучасних катехитичних напрямків: катехизи шкільної, парафіяльної, літургійної, біблійної, екзистенціальної, керигматичної, антропологічної, кореляції та інших. Виходячи з різнобічності на площині катехизи, він піднімає спробу цілісного підходу до катехизи. Пропонує використовувати позитивні цінності та досвід згаданих напрямків і моделей, що вирости з них, творячи вищезгаданий оригінальний катехитичний напрямок. На увагу заслуговує той факт, що інтегральна катехиза, запропонована проф. Маєвським, ґрунтується на катехитичних вказівках Вчительського Уряду Церкви.

Паралельно до вище згаданої концепції подібну думку розглянув проф. Еміліо Альберіч з Папського Салезіянського Університету в Римі.⁶ Модель сучасної катехизи він бачить також як певний синтез дотеперішнього навчання Вчительського Уряду Церкви щодо катехизи, а також доробку сучасних напрямків та катехитичних тенденцій.

Модель катехитичної одиниці, згідно згаданої концепції, складається з чотирьох основних частин. По-перше: „**життєвий досвід**”. Він містить вихід від представленої конкретної події,

---

⁵ Majewski M., *Tożsamość katechezy integralnej*, Poligrafia Salezjańska, Kraków 1995.

⁶ Alberich E., *Natura e compiti di una catechesi moderna*, LAS, Torino 1974; Alberich E., *Catechesi e prassi ecclesiale*, LAS, Torino 1987; Alberich E., *La catechesi oggi*, ELLEDICI, Torino 2001.

ситуації, близької катехизованим. Він викликає зосередження уваги учнів і, крім того, якщо його вдало підбрано – вказує на пошуки розв'язання головних життєвих проблем, також поза природними можливостями, які є недостатніми для вирішення цих проблем. У таких ситуаціях показується шанс їх розв'язання, який приносить віра. Виходячи з життєвого досвіду – який присутній у житті катехизованого – через відповідну інтерпретацію – доходить до ситуації, що дає можливість пізнання існування Особи Бога. Таким чином, з дидактичної точки зору, дуже полегшується прийняття проповідування, опираючись на Об'явленні та навчання Церкви.

Розбудова цього пункту пропонується особливо в катехизації молодіжного циклу. Мається на увазі те, щоб екзистенціальна ситуація молоді стала також джерелом катехизи. Пропонується детальний аналіз „життєвого досвіду” та пропорціональна до аналізу – інтерпретація життєвої ситуації в світлі даних Біблії та Традиції. Ця інтерпретація має місце в наступних частинах катехитичної одиниці.

Другий, основний етап катехизи, становить **„проповідування спасенного послання”**. Це час для того, щоб дати відповідь, котра виходить з „життєвого досвіду”. Крім цього, це всебічне з'ясування, обґрунтування та поглиблення релігійних знань, а передусім, нагода проголошення Доброї Новини про Спасіння у різних формах. Це проповідування черпає зміст зі Святого Письма, Традиції, з сучасного навчання Церкви, Літургії, хагіографії і т. ін.

Третій етап катехизи має на меті **навчання та проведення молитви**. Молитва повинна впливати зі змісту проповідування спасенного послання. Це уточнення цього ж проповідування. Зміст і форми молитви підбираються до теми катехизи. Ця частина даної катехизи стає „школою молитви” і є часом особистої зустрічі з Богом.

Четвертий етап катехитичної одиниці має на меті **формування поведінки**. Зміст катехизи також мусить впливати на поведінку учня. У цьому місці катехит, через відповідні методи, старається поглибити мотивацію моральної поведінки, підштовхнути катехизованих до поєднання в органічну цілість віру та життя. Особливий вираз зрілої християнської поведінки це готовність до евангелізації. У цьому місці катехизи катехизованих заохочується, щоб вони шукали можливостей

поділитися з іншими Доброю Новиною про Спасіння, яка виникає з проповідування.

Обговорювана модель катехизи також передбачає обов'язкові щоденні молитви або їх складові частини на початку катехизи, крім цього, запитання з попередньої катехизи, закріплення матеріалу даної катехизи за допомогою запитань, які відповідно сформульовані, запис у зошит (в старших класах – ведення особистих нотаток), домашню роботу, а також молитву на кінець катехизи чи адорацію Пресвятих Дарів.

Зрештою, основною метою створення даних підручників було щире бажання допомогти катехитам в їх нелегкій праці. Маємо надію, що наша кількарічна праця принесе добрі плоди.

о. Андрій Мацьонг

II. ПРОПОЗИЦІЯ ТЕМ КАТЕХИЗ ДЛЯ ОКРЕМИХ КЛАСІВ

(цифри, подані при деяких темах, відносяться до відповідних тематичних частин у Катехизмі Католицької Церкви)

I КЛАС

Пізнаємо нашу віру

1. Бог – наш добрий Отець
2. Створення світу
3. Створення перших людей
4. Народження Ісуса Христа
5. Ісус Христос у храмі
6. Ісус Христос і діти
7. Ісус Христос навчає
8. Ісус Христос творить чуда
9. Страждання та смерть Ісуса Христа
10. Воскресіння Ісуса Христа
11. Вознесіння та заповідь другого приходу Ісуса Христа
12. Зішестя Святого Духа
13. Святий Дух живе в моєму серці та в Церкві
14. Усі ми – Божа Церква
15. Прославляємо Святу Трійцю в знакові святого Хреста
16. Бог дуже любить мене
17. Вітаємо Матір Божу
18. Свята Сім'я
19. Ангели та молитва до мого Ангела-Охоронця
20. Наші неприятели
21. Храм це Божий дім, а священник – слуга Божий
22. Моя молитва
23. Ісус Христос навчає любити всіх людей
24. Добрі та погані вчинки
25. Життя на землі та життя після смерті

II КЛАС

Визнаємо нашу віру

1. Пізнаємо Божу любов до нас, 51-53
2. В Ісусі Христі в повноті пізнаємо Бога, 54-67
3. Переказ Божого Об'явлення, 74-83
4. У Святому Письмі Бог говорить до нас, 105-133
5. Моя віра, 144-165
6. У спільноті визнаємо віру в Бога, 166-175
7. Бог кличе мене до радості, 163
8. Бог об'являє своє Ім'я, 199-227
9. Свята Трійця, 238-260
10. Бог Сотворитель, 279-292, 295-305
11. Видимі та невидимі створіння, 325-349, 391-395
12. Людина створена Богом, 355-379
13. Боже Провидіння, 302-314
14. Первородний гріх і обітниця Спасителя, 374-390, 396-412
15. Ісус Христос – Божий Син і наш Господь, 422-451
16. Син Божий став людиною, 456-507
17. Край, де жив Ісус Христос
18. Дитинство та укриття життя Ісуса, 522-534
19. Громадське життя Ісуса, 535-560
20. Син Божий помер на Хресті для нашого спасіння, 595-605, 619-635
21. Ісус жертвує самого себе за наші гріхи, 606-618
22. Пасха Ісуса Христа, 638-655
23. Ісус сидить по правиці Бога, 659-66
24. Очікуємо на другий прихід Ісуса, 668-682
25. Ісус посилає Святого Духа, 683-747

III КЛАС

Визнаємо нашу віру, живемо нею і здійснюємо її в Літургії

1. Церква – це образ Святої Трійці, 751-780
2. Церква – це Божий люд, Христове Тіло, Храм Святого Духа, 781-810
3. Церква Одна, Свята, Вселенська і Апостольська, 811-816, 823-870
4. Прагнемо до єдності Церкви, 817-822
5. Різні покликання в Церкві, 871-945
6. Живемо в суспільстві, 1877-1948
7. Віруємо в спілкування святих, 946-962
8. Слухняність Церкві, 84-87, 2041-2043
9. Пресвята Діва – матір Христа і Церкви, 961 і наст.
10. Віруємо в прощення гріхів, 976-987
11. Віруємо у воскресіння плоті, 988-1011
12. Детальний суд, 1020-1037
13. Останній суд, 1038-1065
14. Людина – це образ Бога, 1701-1715
15. Ми покликані до святості, 1716-1729
16. Бог допомагає нам розрізнити добро і зло, 1749-1761
17. Бог говорить до нас через голос сумління, 1776-1802
18. Людські чесноти, 1803-1811
19. Божі чесноти, 1812-1829
20. Дари і плоди Святого Духа, 1830-1832
21. Милосердя та гріх, 1846-1848
22. До чого призводить гріх, 1849-1851
23. Що нам допомагає розрізнити гріхи, 1852-1853
24. Гріх смертельний і повсякденний, 1854-1864
25. Декалог та дві заповіді любові, 2052-2055
26. Віруємо і служимо тільки одному Богу,
27. Шануємо Боже Ім'я, 2084-2086, 2110-2128
28. Святкуємо день Господній та свята, 2168-2195
29. Сім'я у Божих планах, 2197-2213
30. Обов'язки членів сім'ї, 2214-2257
31. Шануємо Божий дар життя і здоров'я, 2258-2291

32. Скромність і сором'язливість – це свідчення моєї цнотливості, 2331-2356, 2514-2433
33. Шануємо свою і чужу власність, 2401-2414
34. Любов до бідних, 2443-2449
35. Правда в житті християнина, 2464-2474
36. Гріхи проти правди, 2476-2492
37. Користування телевізором та іншими засобами комунікації, 2493-2503, 2512-2513
38. Невластиві бажання, 2534-2547
39. “Хочу бачити Бога”, 2548-2550, 2557
40. Літургія в житті Церкви, 1077-1112
41. Ісус спасає нас через святі таїнства, 1113, 1127-1134
42. Літургійний рік, 1135, 1163-1178
43. Хрещення у Божому плані спасіння, 1212-1255
44. Необхідність Хрещення і освячуюча благодать, 1257-1284
45. Потреба навернення у житті християнина, 1422-1429
46. Покаяння в житті християнина, 1430-1439
47. Таїнство Покаяння та Примирення, 1440-1449
48. Умови таїнства Покаяння та Примирення, 1450-1460
49. Іспит сумління, 1454
50. Наслідки таїнства Покаяння та Примирення, 1468-1470, 1496-1497
51. Виконання таїнства Покаяння та Примирення, 1461-1467
52. Свята Меса – пам'ятка про Господа (*використати до катехиз про Євхаристію*), 1322-1421
53. Присутність Ісуса Христа в Євхаристії
54. Віра як умова плідної участі в Євхаристії
55. Літургія Божого Слова в Святій Месі
56. Євхаристія вчить нас любові
57. Євхаристія – це подяка, 1350-1361
58. Євхаристія – це жертва Христа та Церкви
59. Євхаристія – це трапеза і завдаток майбутньої слави
60. Знаки та літургійні жести в Святій Месі
Перша Сповідь і Святе Причастя

IV КЛАС

Здійснюємо віру в Літургії і виражаємо її в молитві

1. Таїнство Миропомазання, 1286-1321
2. Таїнство Єлеопомазання, 1499-1532
3. Таїнство Священства, 1536-1600
4. Таїнство Подружжя, 1602-1654, 1659-1665
5. Сім'я – це домашня Церква, 1655-1658, 1666
6. Сакраменталії, 1667-1679
7. Молитва в житті християнина, 2559-2565
8. Види молитов
9. Молитва прославлення та поклоніння, 2626-2628
10. Молитва благальна та молитва заступництва, 2629-2636
11. Молитва подяки і слави, 2637-2643
12. Джерела молитви, 2652-2662
13. Усна та внутрішня молитва, 2700-2724
14. Перешкоди в молитві, 2726-2737
15. Молитва в житті Ісуса, 2598-2615, 2746-2751
16. Господня молитва – це скорочення Євангелії, 2761-2776
17. „Отче наш, що еси на небесах”, 2777-2802
18. „Нехай святиться Ім'я Твоє”, 2807-2815
19. „Нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі”, 2816-2827
20. „Хліб наш насущний дай нам сьогодні”, 2828-2837
21. „Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим”, 2838-2845
22. „Не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого”, 2846-2854
23. „Отче наш” – це молитва всіх християн, 2857-2865
24. Ангельське привітання
25. Молитва на Розарії

V КЛАС

Життя Ісуса Христа

1. Палестина – батьківщина Ісуса
2. Благовіщення Марії
3. Жертвування Господа Ісуса та знаходження Ісуса в храмі
4. Свята Родина та укриття життя Ісуса
5. Хрещення Ісуса Христа
6. Піст та спокуси Ісуса
7. Перші учні Ісуса Христа
8. Чудо в Кані Галілейській
9. Ісус виганяє торговців із храму
10. Розмова Ісуса з Никодимом
11. Ісус і самарянка
12. Жителі Назарету не приймають Ісуса
13. Вибір дванадцятьох Апостолів
14. Нагірна проповідь і Вісім блаженств
15. Великий Чудотворець
16. Ісус навчає у притчах
17. Розмноження хліба та обітниця Пресвятої Євхаристії
18. Віровизнання святого Петра і обітниця влади ключів
19. Провіщення муки та Преображення Господне
20. В'їзд Ісуса в Єрусалим
21. Остання Вечеря
22. Страждання і смерть Ісуса
23. Воскресіння Ісуса
24. Вознесіння та обітниця другого приходу
25. Зішестя Святого Духа

VI КЛАС

Історія спасіння у Старому Завіті

1. Біблійний опис створення світу
2. Гріх перших людей та обітниця Спасителя
3. Гріх Каїна і послух Авеля
4. Потоп світу та жертва Ноя
5. Авраам – Отець нашої віри
6. Бог веде Якова
7. Історія Йосипа Єгипетського
8. Покликання Мойсея та вихід з Єгипту
9. Бог переказує Декалог
10. Чудеса під час мандрівки пустелею
11. Покора Гедеона Богові
12. Покликання Самуїла
13. Життя царя Давида
14. Історія царя Соломона
15. Пророк Ілля та його жертва
16. Навернення в житті пророка Йони
17. Пророцтво Ісаї
18. Пророк Єремія та вавілонське рабство
19. Боже благословення в житті пророка Єзекиїла
20. Історія пророка Даниїла
21. Віра Юдити
22. Відповідальність за інших в житті Езри
23. Часи Макавейські
24. Іов завжди довіряє Богові
25. Життя святого Йоана Хрестителя

VII КЛАС

Історія Церкви

1. Діяння Апостолів
2. Перша спільнота християн у Єрусалимі
3. Переслідування християн і Медіоланський едикт
4. Нікейський Собор та інші собори в Церкві
5. Отці Церкви
6. Пустельники та монахи
7. Значення Церкви в Європі після переселення народів
8. Місія святих Кирила та Мефодія
9. Хрещення Русі
10. Папство та імператорство в Середньовіччі, проблема інквізиції
11. Хрестові походи
12. Розкол між Сходом та Заходом, та намагання подолати його (Брестська Унія)
13. Францисканці та домініканці
14. Реформація
15. Тридентський Собор і єзуїти
16. Релігійні війни та період Просвітництва
17. Місії в Америці, Африці та Азії
18. Проблеми Церкви на переломі XIX і XX ст.
19. Репресії Церкви в 30-х роках
20. II Ватиканський Собор
21. Віросповідання в Україні
22. Секти – виклик для християн
23. Єдність християн – це воля Христа
24. Сучасні релігійні рухи в Католицькій Церкві
25. Понтифікат Йоана Павла II

VIII КЛАС

Звершення християнської Містерії

1. Літургія – це молитва Христа і Церкви, 1077-1112
2. Пасхальна Містерія в таїнствах Церкви, 1113-1134
3. Звершення Літургії Церкви, 1135-1209
4. Хрещення в ділі спасіння, 1212-1228
5. Обряд Святого Хрещення, 1129-1256
6. Необхідність та благодать Св. Хрещення, 1257-1274
7. Євхаристія – джерело та вершина життя Церкви, 1322-1332
8. Євхаристія в ділі спасіння, 1333-1344
9. Звершення Літургії Євхаристії, 1345-1355
10. Євхаристія це подяка, спомин та присутність Господа Ісуса, 1356-1381
11. Євхаристія це Пасхальна Вечеря і завдаток майбутньої слави, 1382-1405
12. Необхідність навернення в житті християнина, 1422-1429
13. Форми покаяння в християнському житті, 1430-1439
14. Умови таїнства Покаяння, 1440-1460
15. Звершення таїнства Покаяння та його наслідки, 1450-1498
16. Таїнство Єлеопомазання, 1499-1525
17. Таїнство Священства, 1536-1589
18. Подружжя у Божих планах, 1602-1620
19. Звершення таїнства Подружжя, 1621-1637
20. Наслідки таїнства Подружжя, 1638-1658
21. Що таке подружжя любов, 459 і н.
22. Необхідність праці над собою та християнська аскеза, 2015, 2043, 2339, 2340, 2733
23. Покликання до чистоти, 2337-2338
24. Сакраменталії, 1667-1676
25. Християнський похорон, 1680-1690

ІХ КЛАС

Визнання віри

1. Матеріальний світ – це дорога пізнання Бога, 32
  2. Людська особа - дорога пізнання Бога, 33
  3. Пізнання Бога, чи тільки за допомогою натурального розуму?, 36-43
  4. Бог виходить назустріч людині, 51-53
  5. Етапи Об'явлення Бога, 54-67
  6. Традиція і Святе Письмо, 74-83
  7. Канон Святого Письма, 120-130
  8. Святе Письмо як історичний документ
  9. Натхнення і правдивість Святого Письма, 105-119
  10. Скільки інтерпретацій Святого Письма?, 84-95
- Пропозиція паралітургічного Богослужіння, під час якого урочисто вручається Святе Письмо кожному катехизованому.*
11. Нехристиянські документи про Ісуса Христа
  12. Історичність Особи Ісуса Христа в християнських документах
  13. Воскресіння Ісуса Христа – це історична й понадчасова подія, 638-647
  14. Авторитет Ісуса Христа це фундамент віри, 144, 153-165
  15. Чи тільки індивідуальний характер віри?, 166-175
  16. Віра в Бога, 199-227
  17. Віра в Бога Отця, 232-260
  18. Віра в Бога Творця і Вседержителя, 268-314
  19. Віра в Творця неба і землі, 325-349
  20. Віра в Того, хто створив людину, 355-379
  21. Існування сатани, 391-395
  22. Первородний гріх, 385-412
  23. Віра в Ісуса Христа, Сина Божого, Господа нашого, 422-451
  24. Віра в Ісуса Христа, який був зачатий від Духа Святого і народився від Діви Марії, 456-507
  25. Віра в Ісуса Христа, який помер на хресті і зійшов в ад, 595-635

Х КЛАС

Визнання віри і християнська молитва

1. Віра у воскресіння Ісуса Христа, 648-655
2. Віра в Ісуса Христа в Царстві слави , 659-682
3. Віра в Духа Святого, 683-747
4. Церква – це образ Бога, 751-810
5. Віра в Одну, Святу, Соборну та Апостольську Церкву, 811-870
6. Церква – це Божий народ, 871-945
7. Віра в спілкування святих, 946-962
8. Марія – Матір Христа і Матір Церкви, 487-495, 963-975
9. Віра у відпущення гріхів, 976-987
10. Віра у моє воскресіння , 988-1019
11. Віра у вічне життя, 1020-1037
12. Вірую в страшний суд, і живу надією на нове небо і нову землю, 1038-1065

Пропозиція Богослужіння: TRADITIO SYMBOLI або REDITIO SYMBOLI

13. Чим є молитва, 2559-2567
14. Ісус – Учитель молитви, 2598-2615, 2746-2751
15. Молитва літургійна, паралітургійна та приватна, 1674-1676, 1679
16. Благословення та поклоніння, 2626-2628
17. Молитва прохання і молитва заступництва, 2629-2636
18. Молитва подяки і молитва прославлення, 2637-2643
19. Біля джерел молитви, 2652-2660
20. Дорога молитви та вчителі молитви, 2663-2696
21. Усна молитва, 2700-2704
22. Християнська медитація, 2705-2708
23. Контемпляція, 2709-2719

Пропонується провести для учнів одну або декілька показових медитацій в церкві – практичне ознайомлення з такою формою молитви.

24. Труднощі на молитві, які вони, 2725-2745
25. Молитва, якої нас навчив Ісус, 2761-2856

На закінчення пропонується богослужіння: TRADITIO “PATER NOSTER”

ХІ КЛАС (ч.1)

Життя в Ісусі Христі

1. Християнська антропологія, 1701-1748
2. Покликання людини, 1716-1729, 871-873, 925-945
3. Моральність людських вчинків, 1749-1761
4. Моральність почуттів, 1762-1775
5. Сумління, 1776-1802
6. Чесноти, 1803-1845
7. Милосердя і гріх, 1846-1851
8. Різноманітність гріхів, 1852-1868
9. Спільнота людей, 1877-1948
10. Моральний закон, 1950-1986
11. Благодать та виправдання, 1987-2029
12. Церква як Мати і Вихователька, 1230-1251
13. Перша Божа заповідь, 2084-2132
14. Друга Божа заповідь, 2142-2159
15. Третя Божа заповідь, 2168-2188
16. Четверта Божа заповідь: сім'я в Божих планах, 2197-2206, 2232-2233
17. Четверта Божа заповідь: сім'я і суспільство, 2207-2231, 2234-2246
18. П'ята Божа заповідь: проблема вбивства, евтаназії, самогубств, 2258-2283
19. П'ята Божа заповідь: проблема абортів, 2270-2275
20. П'ята Божа заповідь: пошана гідності людської особи, 2284-2289, 2292-2317
21. П'ята Божа заповідь: проблема наркоманії, 2291
22. Шоста і дев'ята Божі заповіді, 2331-2400, 2514-2533
23. Сьома Божа заповідь, 2401-2463
24. Восьма Божа заповідь, 2464-2513
25. Десята Божа заповідь, 2534-2557
26. Суть християнської благовісті
27. Євангелізація в житті християнина
28. Пропозиція способу євангелізації

XI КЛАС (ч.2)

Приготування до таїнства Миропомазання

1. Вірую в Духа Святого, 683-710
2. Святий Дух у житті Ісуса, 1286
3. Святий Дух у житті Церкви, 1287-1292
4. Знаки Миропомазання, 1293-1296
5. Звершення таїнства Миропомазання, 1297-1301, 1306-1311, 1312-1314
6. Наслідки таїнства Миропомазання: зв'язок з Церквою; прийняття сили Святого Духа, 1302-1305
7. Наслідки таїнства Миропомазання: дари та плоди Святого Духа; зміцнення зв'язку з Христом

Під час безпосереднього приготування до Таїнства Миропомазання пропонується проведення триденних реколекцій для кандидатів до Миропомазання в реколекційному домі або в парафії.

Звершення таїнства Миропомазання

На закінчення катехиз XI класу пропонується паралітургійне Богослужіння посланництва євангелізувати.

ЛІТУРГІЙНИЙ РІК

1. Адвент
2. Святий Апостол Андрій
3. Святий Миколай
4. Непорочне Зачаття Пресвятої Діви Марії
5. Різдво Христове
6. Свята Родина
7. Пресвята Богородиця
8. Святий Василь Великий
9. Богоявлення (Трьох Царів)
10. Хрещення Господнє
11. Стрітення Господнє
12. Попільна середа
13. Великий Піст
14. Святий Йосип – опікун Ісуса
15. Благовіщення
16. Вербна неділя
17. Великий Четвер
18. Велика П'ятниця
19. Велика Субота
20. Великдень
21. Вознесіння Ісуса Христа
22. Зішестя Святого Духа
23. Урочистість Святої Трійці
24. Відвідини святої Єлизавети
25. Тіло і Кров Господнє
26. Пресвяте Серце Ісуса Христа і неділя Божого Милосердя
27. Свято Апостолів Петра і Павла
28. Святий Антоній – слуга Євангелії та Церкви
29. Життя Йоана Хрестителя
30. Мати Божа Летичівська – Мати Поділля
31. Преображення Господнє
32. Успіня Пресвятої Богородиці
33. Ченстоховська Богородиця

34. Христос в житті святого Станіслава Костки
35. Святий Франциск з Асичу
36. Мати Божа святого Розарію
37. Свято Всіх Святих
38. Поминальний день
39. Свято Христа – Царя Всесвіту

III. ПЛАН КАТЕХИЗИ ДЛЯ МЕТОДИЧНОГО ПІДРУЧНИКА

Тема катехизи

А. Хід катехизи:

1. Вступна молитва (елементи щоденних обов'язкових молитв)
2. Повторення попередньої катехизи:
  - а) пригадування змісту запису в зошиті;
  - б) повторення змісту розповіді за допомогою запитань або завдань з зошиту учня;
  - в) перевірка домашнього завдання.
3. Життєвий досвід.
4. Запис теми.
5. Розповідь про спасення послання.
6. Закріплення змісту розповіді за допомогою запитань і завдань з зошиту учня.
7. Молитва, що виникла з розповіді:
  - а) приготування до молитви;
  - б) хід молитви.
8. Формування поведінки.
9. Заклик до євангелізації.
10. Запис у зошит.
11. Домашнє завдання.
12. Перевірка присутніх.
13. Молитва на закінчення катехизи або відвідання Пресвятих Дарів.

Б. Методичні зауваги:

1. Дидактична мета.
2. Виховна мета.
3. Застосовані методи.
4. Катехитичні посібники.
5. Джерело.
6. Додаткова література.

7. Автор катехизи.

